

[Lynnerup Nielsen.]

adskillige andre Omraader er Krigens Virkninger ikke ophørt, og der vil sikkert gaa en rum Tid endnu, før normale Tilstande atter indtræder. Lige saa rigtige, som de Bestræbelser var, der i Foraaret 1945 fandt Udtryk i Lovanordningen af 20. Marts, og som gik ud paa at binde danske Arbejdere til danske Virksomheder under Besættelsens sidste Tid, lige saa urigtigt forekommer det mig nu at foretage en saa drastisk Nedskæring af Arbejdsfordelingsgodtgørelsen. Det er en daarlig Tak, de danske Arbejdere faar. Den sociale Indstilling synes at have svært ved at følge Trit med den nationale, naar Talen er om ordentlig Understøttelse til de Medborgere, der ikke, paa Grund af den nuværende Samfundsordnings Mangler, er sikret Retten til Arbejde.

Det er fremført, at Understøttelserne er for høje, og at Spændvidden mellem Understøttelser og Løn er for ringe. Om ikke af anden Grund kunde man fristes til at ønske, at Lønningerne havde været noget større, saa at ikke de Partier kunde skyde sig ind herunder, der nu vil tage Ansvar for at forringe Understøttelsen for vore i Forvejen saa daarligt stillede Medborgere.

Det er ligeledes fremført, at den høje Understøttelse medfører Vanskeligheder med Hensyn til at skaffe tilstrækkelig Arbejds-kraft, særlig til Landbruget. Denne Paa-stand har i hvert Fald ikke noget Hold-punkt i det Materiale, der har været tilgæn-geligt for Udvalget, thi heraf fremgaar det, at for Finansaaret 1944—45 har den offentlige Arbejdsanvisning kunnet anvise 96 pCt. af de forlangte Arbejdere. For de re-sterende 4 pCt.s Vedkommende af Ordreerne, som altsaa ikke blev effektueret, anfører Direktoratet, at man ikke har noget nøj-agtigt Tal paa Arbejdsvægringerne, men samtidig tilføjes det dog, at man i nogle Tilfælde har anset de stedfundne Vægringer for berettigede, og i andre Tilfælde har vedkommende Afdeling og Arbejdsløshedskasse nægtet at foretage Anvisning af den begærede Arbejds-kraft, hvilket som Regel skyldtes Uenighed med vedkommende Arbejdsgiver om Løn og Arbejdsforhold. Hvor stor den egentlige Procent af Arbejdsvægringer er, er uklart, men at den ikke er overvældende og i hvert Fald slet ikke danner noget Grundlag for at gennemføre nogen Lov-ændring i det høje Ting, det staar klart for enhver, der ønsker at se Sagen i dens rette Sammenhæng.

Den megen Tale om de høje Understøttelser og Mangel paa Arbejds-kraft holder derfor ikke Stik. Der er f. Eks. saavel

forrige Sommer som i tidligere Somre af Arbejdsmandsforbundet gjort alt, hvad gøres kan for at imødekomme enhver Begæring om Arbejds-kraft til Landbruget, naar Arbejdsforholdene ellers har været i Orden. Det har jo altid været en gylden Regel i vore Organisationer, at Arbejde gik forud for Understøttelse. Ifølge Vedtægterne kan i øvrigt ingen nægte at paatage sig et Ar-bejde uden samtidig at fortabe Retten til at erholde Understøttelse, og denne Regel i Vedtægterne holdes meget stærkt i Hævd.

Om egne Erfaringer fra Arbejds-mændenes Kontrolsted i Nørresundby kan jeg sige, at jeg igennem hele Sommeren 1945 ofte har haft Begæringer om Arbejds-kraft til Landbruget, idet et ret stort Landom-raade hører under Kontrolstedet. Denne Anvisning har omfattet saa at sige alt løst Landbrugsarbejde, og i intet Tilfælde er der fremsat Begæring om Arbejds-kraft, som ikke er imødekommet, selv om Transportforholdene var meget sløje og Cykeldæk var umulige at fremskaffe. Derfor forundrer det mig ikke, naar Direktoratet kan anføre, at der ikke har vist sig nogen Stigning i Arbejdsvægringer siden April 1945 til Trods for Understøttelsernes Forhøjelse. Dette siger noget om den danske Arbejders Moral, naar Talen er om Arbejde kontra Understøttelse.

Jeg forudser, saafremt dette Lovforslag ophøjes til Lov, meget store Vanskeligheder ved Lovens Administration. I Særdeleshed tænker jeg paa Tiden fra 1. Marts til 1. April, naar de arbejdsløse og de arbejdsfordelte, der for Tiden er under den gældende Lov, skal administreres Side om Side med de eventuelt nytillkommende arbejdsløse og arbejdsfordelte. Disse to Kategorier skal afregnes med meget forskellige Understøttelsesbeløb, selv om Forsørgerforholdene i øvrigt helt er de samme. Det Arbejde, som herved paaføres Kasserne, er ikke uvæsentligt og burde være undgaaet. Arbejdsmandsforbundet med sine 1 200—1 300 Afdelinger ud over Landet, hvoraf mange er smaa, og hvis Kontorbestyrere næsten uden Vederlag har paataget sig dette Arbejde i deres Kammeraters og i Samfundets Interesse, faar nu et Besvær, der ikke staar i noget som helst rimeligt Forhold til de Fordele, der opnaas ved Ændringen. Disse Vanskeligheder rammer naturligvis ogsaa andre Kasser, men jeg vilde tro, at det vil være mest føleligt for Arbejds-mændene.

Lovforslaget betyder ogsaa en større økonomisk Byrde for Arbejds-løshedskasserne, idet den Forhøjelse af Dagpengene paa 20 pCt., som fandt Sted i Marts 1945, samt Forhøjelsen af Børnetillægget fra 40